

Høring – strategisk plan for jordvern i Nordland

Kommunesamling 17. september

Toril Austvik

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

– virker til Nordlands beste

Bakgrunn for rulleringen

- Nye nasjonale signaler
  - Ny nasjonal jordvernstrategi
  - Nye nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging
  - Nytt brev fra regjeringen til kommunepolitikerne
- Endret geopolitisk situasjon
  - Krig i Europa
  - NOU 2023: 17, Nå er det alvor
- Klimaendringer
  - Stortingsmelding 26 (2022-2023) Klima i endring
- Riksrevisjonens gjennomgang

Arbeidet med rulleringen

Foto: Toril Austvik

- Sendt varsel om oppstart og invitasjon til å komme med innspill
- Informert i Partnerskap landbruk
- Informert i Landbruksforum
- Hatt møte med fylkeskommunen
- Innspillsrunde internt på avdelinga
- Planforslaget ble sendt på høring 10. september
- Høringsfristen er 11. november
- Skal gjelde fra 1.1.25

Endringer fra gjeldende plan

- Formålet er tatt inn under innledningen
- Alle fire målene er endret
  - **Dyrka jord skal ikke omdisponeres til andre formål**
    - Omdisponering av dyrka jord skal være mindre enn 100 dekar per år
  - **Dyrkbar jord skal ikke omdisponeres til andre formål**
    - Omdisponering av dyrkbar jord skal være mindre enn 100 dekar per år
  - **Jordbruksarealene i Nordland skal drives**
    - Nordland skal i løpet av planperioden ha økt andel areal i drift
  - **Beiteressursene i utmarka skal sikres for framtidige generasjoner**
    - Viktige beiteområder i kommunene skal være kartfestet og synliggjort gjennom kommuneplanens arealdel og gjennom egne beitebruksplaner

Andre endringer

- Strategiene fra gjeldende plan er fjernet
- Tiltakene er sortert under hvert enkelt mål og flyttet til vedlegg
- Kommunenes arbeid med jordvern er flyttet fram og har fått større plass
  - Kommunale jordvernstrategier
  - Planarbeid
  - Jordflytting og matjordplaner
  - Beitebruksplaner
  - Oppfølging av driveplikten
  - Nydyrking
  - Landbrukets egen nedbygging
  - Urbant landbruk

– virker til Nordlands beste

Foto: Toril Austvik

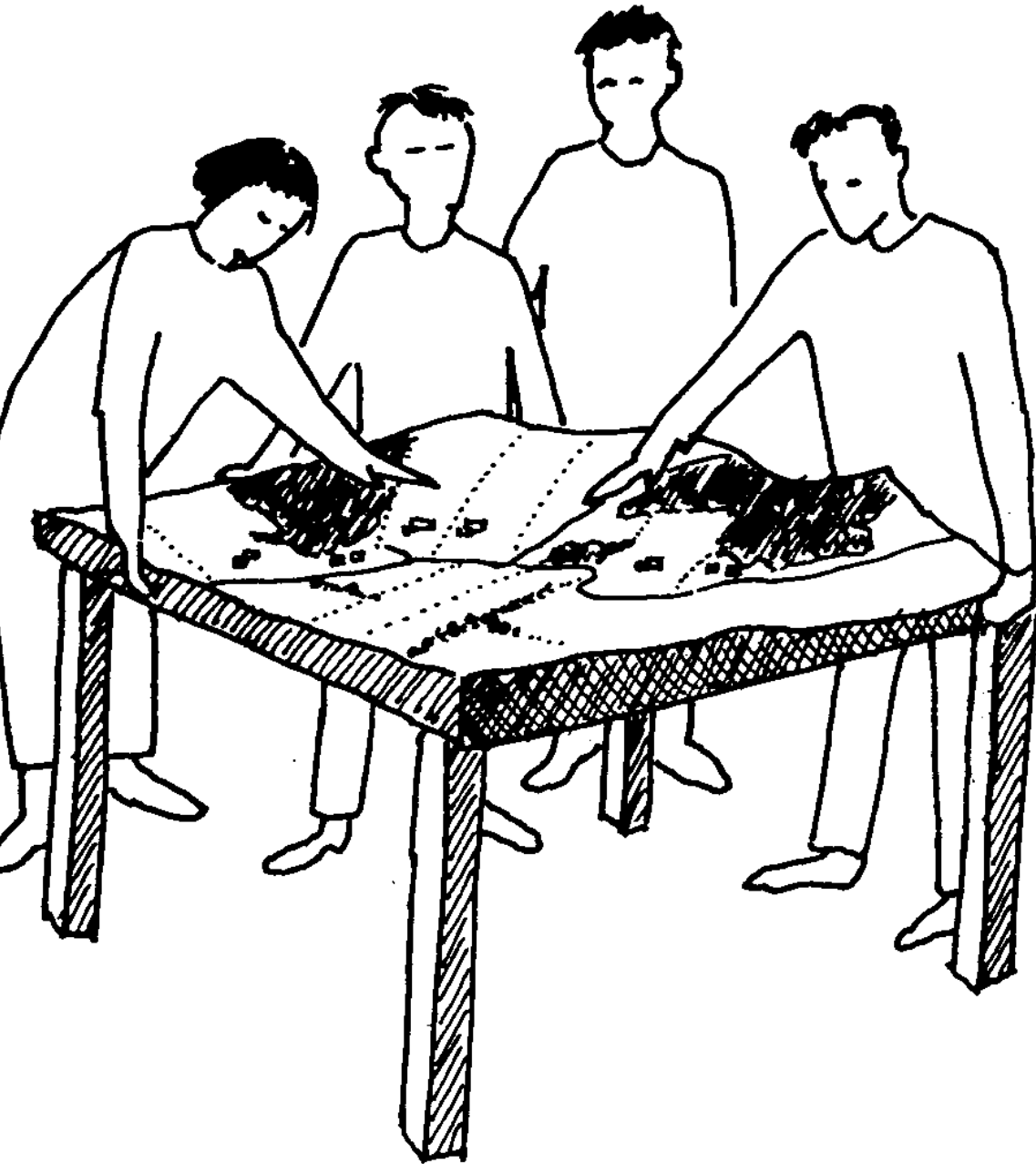

Andre endringer

Foto: Toril Austvik

- Kunnskapsgrunnlaget er oppdatert
  - Nye rapporter
  - Nye nasjonale føringer
  - Ny nasjonal jordvernstrategi
  - Oppdatert statistikk
- Planen har fått vedlegg
  - tiltak
  - roller og ansvar
  - lovgrunnlag

Bruk sjansen til å sette jordvern på dagsorden

Det er 2 mnd. høringsfrist

Bruk muligheten til å få jordvern på dagsorden i administrasjonen i kommunen og i kommunale utvalg/kommunestyret

Oppfølging av driveplikten

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

– virker til Nordlands beste

Nasjonal jordvernstrategi

Driveplikten skal styrkes

- Regjeringen vil følge opp at rutiner for brudd på driveplikten innføres

Landbruksdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide rutinebeskrivelse for å følge opp brudd på driveplikten

Sanksjonsveileder

Foto: Toril Austvik

- Veileder om bruk av sanksjoner ved overtredelse av jordlova og konsesjonslova
- Utarbeides av Landbruksdirektoratet – vil bli publisert i løpet av noen uker
- Veilederen skal være et verktøy for kommuner og for Statsforvalter

Brudd på driveplikten

- Når arealet ikke drives, og bruddet er vesentlig (M-2/2021 kapittel 7.5.2) kan kommunen fatte vedtak om:
  - Pålegg om bortleie
  - Pålegg om tilplanting av skog
  - Pålegg om tiltak av hensyn til kulturlandskapet
    - Holde landskapet åpent og i hevd
    - Tiltak som legger til rette for pollinerende insekter
    - Fjerning av fremmede skadegjørere (fremmedartlista)
    - Legge til rette for trua arter og naturtyper (Norsk rødliste)
    - Ta vare på og synliggjøre automatisk freda kulturminner
  - Varsel om pålegg og tvangsgebyr ved brudd på driveplikten